Qorti Civili
(Sezzjoni tal-Familja)

Onor. Imhallef Robert G. Mangion, LL.D.
Dip.Tax (MIT), P.G.Dip. Mediation (Melit.)

Illum 5 ta' Lulju 2016

Rikors Guramentat Nru. 156/2015/2 RGM

Numru fil-lista: 1

A B
vs
C D

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-konvenut tat-22 ta' Frar 2016 li permezz tieghu talab li jinghata l-awtorizzazzjoni mill-Qorti sabiex jipprezenta risposta guramentata ghar-rikors guramentat. Il-konvenut isostni illi meta gie lilu assenjat Avukat tal-Ghajnuna Legali it-terminu ta' ghoxrin jum min-notifika moghti lilu sabiex jirrispondi ghar-rikors guramentat kien gia' skada.

Rat ir-risposta tal-attrici tal-4 ta' April 2016 li permezz taghha qed topponi ghar-rikors tal-konvenut ghar-ragunijiet hemm indikati.

Semghat it-testimonjanza tal-konvenut fl-udjenza tas-6 ta' Mejju 2016 meta r-rikors thalla ghallum ghas-sentenza dwar it-talba ghall-gustifikazzjoni tal-kontumacja filwaqt li fuq talba tal-Avukat tal-konvenut l-istess konvenut inghata terminu ta' tlett gimghat ghall-prezentata ta' nota ta' osservazzjonijiet b'terminu

ulterjuri ta' tlett gimghat lill-attrici ghan-nota ta' osservazzjonijiet taghha dejjem fuq il-mertu tar-rikors in dizamina.

Rat illi l-attur ma pprezentax nota ta' sottomissjonijiet fit-terminu lilu moghti u ma talabx estensjoni.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-attrici prezentata fis-17 ta' Gunju 2016.

Ikkonsidrat;

Ikkonsidrat;

Ligi u Gurisprudenza.

Artikolu 156 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi**:-**

(1) Ir-rikors ġuramentat għandu jitlesta mill-attur u għandu jkun fih –

(a) dikjarazzjoni li tfisser b'mod ċar u sewwa l-oġġett tal-kawża f'paragrafi numerati separatament, sabiex isaħħaħ it-talba tiegħu u jiddikjara wkoll liema fatti huwa jaf bihom personalment;

(b) ir-raġuni tat-talba;

(*ċ*) it-talba jew it-talbiet li għandhom ikunu enumerati; u

(*d*) f'kull rikors ġuramentat għandu jkun hemm stampat b'ittri ċari u preċiżi taħt l-intestatura tal-Qorti dan il-kliem li ġej:

"Min jirċievi dan ir-rikors maħluf kontra tiegħu għandu jippreżenta r-risposta maħlufa tiegħu fi żmien għoxrin (20) jum mid-data tan-notifika, cioè minn meta jirċeviha. Jekk ma tiġix ippreżentata r-risposta maħlufa bil-miktub kif trid il-liġi saż-żmien imsemmi, il-Qorti tgħaddi biex tagħti d-deċiżjoni skont il-liġi.

Għalhekk huwa fl-interess ta' min jirċievi dan ir-rikors maħluf li jkellem avukat bla dewmien sabiex il-Qorti tisma' x'għandu xi jgħid fil-kawża."

Artikolu 158 (10) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta:-

" (10) Jekk il-konvenut jonqos li jippreżenta r-risposta ġuramentata msemmija f'dan l-artikolu, il-qorti tiddeċiedi l-kawża bħallikieku l-konvenut baqa' kontumaċi kemm-il darba ma jippruvax għas-sodisfazzjon tal-qorti raġuni tajba li għaliha naqas li jippreżenta r-risposta ġuramentata fiż-żmien li jmiss. Il-qorti għandha, madankollu, qabel ma tagħti s-sentenza, tagħti lill-konvenut żmien qasir

li ma jistax jiġġedded biex fih jagħmel sottomissjonijiet bil-miktub biex jiddefendi ruħu kontra t-talba tal-attur. Dawk is-sottomissjonijiet għandhom jiġu notifikati lill-attur li jkollu żmien qasir biex jirrispondi."

Id-decizzjoni l-aktar iccitata f'materja ta' kontumajca hija dik fl-ismijiet **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581) mill-Imhallef William Harding fejn fiha gew elenkati l-principji li gejjin rigwardanti l-kontumacja:-

(1) Il-kontumacja ma tistax tigi ritenuta gustifikata jekk kienet volontarja;
(2) Lanqas tista' tigi gustifikata jekk kienet almenu kolpuza;
(3) Biex ikun hemm lok ghall-gustifikazzjoni hemm bzonn li tigi pruvata kawza gusta;
(4) Din il-kawza gusta ghandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu;
(5) L-impediment, biex ikun legittimu, ghandu jkun indipendenti mill-volonta` tal-kontumaci;
(6) L-izball m'hux impediment legittimu jekk ma jkunx zball invincibbli, ghaliex jekk ikun vincibbli, allura jigi ekwiparat ghall-kolpa;
(7) Dan l-impediment legittimu jista' jkun, kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili";
(8) L-impossiblita' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta` gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika, u eccezzjonalment biss tista' tkun morali.

Noel Calleja et vs Middlesea Valletta Life Assurance Co. Ltd – Qorti ta' l-Appell 28 ta' Jannar 2005:-

"L-istitut tal-kontumacja minn dejjem kien suggett ta' kontroversja. Dan hu hekk minhabba l-fatt li l-effetti tieghu – ta' natura punittiva – huma odjuzi. L-istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imharrek, bin-nuqqas tieghu li jwiegeb ghax-xilja u t-talba tal-parti attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha tal-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-ligi thares lejh bhala ghemil li jisthoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta ghal forma ta' dizordni socjali…… Dik il-prezenza ta' l-imharrek – fatt fih innifsu pozittiv – hija invece mehtiega bhala parti mill-indagni li tkun trid issir mill-Qorti biex tistabilixxi jekk kienx hemm tassew "kawza gusta" jew le. Dan hu hekk ghar-raguni li l-gustifikazzjoni ta' kontumacja ghandha tibqa' titqies bhala eccezzjoni ghar-regola li l-imharrek hu tenut li jwiegeb bil-miktub b'nota fiz-zmien stipulat fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedurali Civili, u bhala tali l-eccezzjoni m'ghandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola.

(Ara wkoll. **Vella pro et nomine v. Vella**, Appell Kummercjali, 21 ta' Mejju 1993, Koll. Vol. LXXVII – II – 170); **Paul Grixti vs Direttur tax-Xogholijiet Pubblici**, deciza mill-Qorti ta' l-Appell Civili fit-12 ta' Dicembru 1975,

Margaret Bugeja et vs Alfred Ellul deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fit-13 ta' Jannar, 1999.). Fin-nota ta' osservazzjonijiet taghha l-attrici ghamlet ukoll referenza ghal sentenza aktar recenti moghtija mill-Qorti tal-Appell fil-11 ta' Marzu 2016 fl-ismijiet "**Samchrome Fze vs Koncar Danko Et**"

Ikkonsidrat;

Permezz tar-rikors in dizamina il-konvenut qed jitlob li jiggustifika l-kontumacja tieghu. Mill-atti jirrizulta illi l-konvenut gie notifikat fit-30 ta' Dicembru 2015 billi l-atti gew konsenjati f'idejn il-konvenut personalment mill-Purtier Charles Buttigieg.[1] Il-konvenut ghalhekk kellu ghoxrin (20) jum sabiex jipprezenta r-risposta guramentata tieghu u cioe' sad-19 ta' Jannar 2016. Fit-22 ta' Frar 2016 il-konvenut ipprezenta r-rikors tieghu sabiex jitlob li jiggustifika l-kontumacja tieghu.

Fix-xhieda tieghu tas-6 ta' Mejju 2016 huwa xhed illi meta gie notifikat bir-rikors guramentat mar il-Qorti jitlob li jigi assenjat Avukat tal-Ghajnuna Legali. Jghid li l-ewwel tawh appuntament ghall-jum tat-Tlieta, imbaghad cemplulu u mexxewlu l-appuntament ghall-jum tal-Hamis. Meta imbaghad beda jigi mistoqsi sabiex ikun aktar car fl-ispjegazzjoni tieghu tal-azzjonijiet li ha sabiex jottempera ruhu mat-terminu marbut mal-prezentata tar-risposta guramentata il-konvenut kien neboluz fl-ispejga li ta u r-risposti tieghu kienu uhud vagi ohrajn li ma jiftakarx.

Il-konvenut, filwaqt li jallega li applika ghall-Avukat tal-Ghajnuna Legali mill-ewwel appena li rceva r-rikors guramentat, ma ressaq l-ebda prova sabiex jikkorrobora dak minnu dikjarat. Seta' facilment ipprezenta kopja tal-atti tar-rikors tieghu ghall-ghajnuna legali izda naqas milli jaghmel dan.

Rilevanti wkoll jigi osservat illi b'digriet tal-11 ta' Gunju 2015 il-process tal-medjazzjoni kellu jinghalaq "minhabba li C D ma attendiex ghas-seduti ta' medjazzjoni".[2]

Applikati l-principji legali fuq l-istitut tal-kontumacja citati supra ghall-kaz in ezami, hija l-fehma tal-Qorti illi l-konvenut ma ressaqx provi sodisfacenti sabiex jiggustifika l-kontumacja tieghu. Kien oneruz fuq il-konvenut illi l-affermazzjoni tieghu li appena irceva r-rikors guramentat huwa irrikorra ghall-ufficju tal-ghajnuna legali tigi korroborata minn provi ohra. Il-fatt li r-rikors ghall-gustifikazzjoni tal-kontumacja gie pprezentat fit-22 ta' Frar 2016 huwa indikattiv illi kuntrarju ghal dak li xhed huwa dam ma irrikorra ghall-assistenza legali u

---

[1] Fol. 14 a tergo

[2] Ara kopja tad-digriet tal-11 ta' Gunju 2015 a fol. 6

ghalhekk in-nuqqas li jipprezenta risposta guramentata fit-terminu legali qed jigi attribwit ghal negligenza da parti tal-konvenut. Una volta n-negligenza hija konsiderata bhala att volontarju u kolpuz, ma hux permissibblil li n-nuqqas tal-konvenut jigi sanat.

Decide.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qed tichad ir-rikors tal-konvenut tat-22 ta' Frar 2016.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Imhallef **Deputat Registratur**